

Regelverk for tilskuddsordning:

Vertskommunene

---

1. Mål og målgruppe for ordningen

Etter ansvarsreformen i helsevernet for psykisk utviklingshemmede, som ble gjennomført tidlig på 1990-tallet, overtok 33 kommuner ansvaret for en rekke beboere hjemmehørende i andre kommuner.

Formålet med tilskuddsordningen er å kompensere vertskommuner for de beboerne som valgte å bli boende i institusjonskommunen.

Målgruppen er personer med psykisk utviklingshemning.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen som helhet

Med utgangspunkt i overordnet mål for tilskuddsordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), som igjen skal rapportere til Stortinget om resultater og effekt som er oppnådd.

Dette er en refusjonsordning hvor målet for tilskuddsordningen anses å være oppnådd når tilskudd er utbetalt.

3. Hvem kan søke

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg, vilkår og presiseringer:

Det er kun vertskommunene som kan søke og innvilges tilskudd over denne ordningen.

Per 01.01.2024 inngår følgende kommuner i ordningen: Askøy, Sogndal, Brønnøy, Bærum, Eigersund, Kinn, Gran, Halden, Hamar, Holmestrand, Hå, Kvam herad, Kvæfjord, Indre Fossen, Orkland, Moss, Nome, Nord-Aurdal, Ringerike, Ringsaker, Saltdal, Sortland, Stange, Stjørdal, Sandefjord, Søndre Land, Vestnes, Østre Toten, Ås, Ålesund.

4. Krav til søknaden

Kommunene søker ikke selv om tilskudd. Helsedirektoratet oppretter søknad automatisk på grunnlag av oversikten over antall vertskommunebeboere som den enkelte kommune rapporterer årlig (se punkt 7 under).

5. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med grunnlag i forventet måloppnåelse
- Enkeltstående tilskudd hvor mottaker er navngitt i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det kan innvilges tilskudd til:

Tilskuddet er ment å dekke hele kommunens tjenestetilbud, herunder helse- og sosialtjenester, bolig og tekniske tjenester, aktivitetstilbud, opplæring, kulturtilbud, administrative kostnader m.v.

Vurderingskriterier og utmåling av tilskuddets størrelse:

Tilskuddet til kommunene beregnes slik:

- Gjennomsnittsbetrag per vertskommunebeboer forutgående år legges til grunn. Det vil si at tilskudd utbetalt til den enkelte kommune året før deles på antall vertskommunebeboere som lå til grunn for tilskuddsutmålingen. (Eksempel: I beregningen av gjennomsnitt som brukes som grunnlag i beregningen for utbetalingen av tilskudd i 2024, benyttes tilskudd utbetalt i 2023, delt på antall beboere pr. 01.01.2022 for å gi gjennomsnitt pr. beboer). Dette snittet benyttes som grunnlag.
- Reduksjon av tilskuddet for neste år er lik gjennomsnittsbetrag per vertskommunebeboer i kommunen (basert på gjennomsnittsberegning beskrevet over) multiplisert med nedgangen av beboere. Nedgangen beregnes ved inngangen til året før tilskuddsåret. (Eksempel: Ved beregning av nedgang i tilskuddsberegningen for 2024 benyttes differansen mellom beboerantall pr 1.1.2022 og 1.1.2023.)
- Tilskuddet prisjusteres årlig.

6. Saksbehandling

Utlysning:

Tilskuddsordningen utlyses ikke. Helsedirektoratet kontakter kommunene direkte for innsendelse av oversikt over antall vertskommunebeboere som danner grunnlaget for innvilgelse og utbetaling av tilskudd.

Søknadsbehandling:

Søknadsfrist: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

Innstilling fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan skal søker opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette: Helsedirektoratet vil beregne og utbetale tilskudd til vertskommunene basert på innsendt rapportering på antall vertskommunebeboere per 01.01.

Klage på vedtaket:

Innvilgelse av / avslag på tilskudd fra ordningen er ikke et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det ikke klagerett.

Presiseringer om utbetaling:

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummeret er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling

7. Krav til rapportering fra tilskuddsmottaker

Vertskommunene skal rapportere på antall vertskommunebeboere per 01.01 hvert år og frem til vertskommunene ikke lenger har gjenlevende vertskommunebeboere. Det benyttes en egen mal for rapporteringen. Helsedirektoratet setter rapporteringsfrist i egen e-post til vertskommunene. Rapporteringsfristen settes i første halvdel av januar.

- Måloppnåelse: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen
- Regnskap: Det skal føres et prosjektrengnskap for bruken av det utbetalte tilskuddet i kalenderåret. Dette må kunne fremlegges for Helsedirektoratet ved forespørsel.
- Revisorattestasjon: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen
- Avtalte kontrollhandlinger: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

8. Oppfølging, kontroll og evaluering

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverket og tilskuddsbrevet
- at opplysninger som legges til grunn for tildelingen og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller av tilskuddsmottaker.

HelseDirektoratet skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om en tilskuddsordning er effektiv når det gjelder ressursbruk, organisering og fastsatte mål. Frekvens og omfang av evalueringer skal ta utgangspunkt i en vurdering av risiko og vesentlighet. HelseDirektoratet vurderer fortløpende om tilskuddsordningen skal evalueres.

9. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

HelseDirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel statsforvalteren.

HelseDirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak hvis det kommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at en mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med de fastsatte betingelsene.

HelseDirektoratet kan kreve tilskuddet tilbakebetalt hvis mislighold blir dokumentert, for eksempel hvis mottakeren ikke oppfylder kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger. Mislighold av tilskuddsmidler kan også få rettslige konsekvenser.

Tillegg og presiseringer

Dersom det etter at disse kostnadene er inkludert fremdeles gjenstår tilskuddsmidler skal det meldes fra om dette til HelseDirektoratet.

De kommuner som eventuelt har høyere kostnader enn de får kompensert gjennom tilskuddsordningen vil ikke få kompensert dette.

Se også: [Standardvilkår for tilskudd fra HelseDirektoratet - HelseDirektoratet](#)